

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 31 sierpnia 2017 r.

Poz. 5638

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR KN-I.4131.1.446.2017.10 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 29 sierpnia 2017 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.)

orzekam

nieważność § 3 pkt 4 lit. b, § 13 ust. 2 pkt 1 lit. e oraz § 14 ust. 4 pkt 4 Uchwały Nr XXXVI/470/2017 Rady Miasta i Gminy Kórnik z dnia 26 lipca 2017 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Kórnik – ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XXXVI/470/2017 Rady Miasta i Gminy Kórnik z dnia 26 lipca 2017 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Kórnik została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 4 sierpnia 2017 r.

Przedmiotowa uchwała została podjęta na podstawie art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1289), zwaną dalej: „ustawą” w zw. z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.).

Organ nadzoru dokonując badania zgodności z prawem uchwały, stwierdził co następuje:

Rada Miasta i Gminy Kórnik w uchwale Nr XXXVI/470/2017 z dnia 26 lipca 2017 r. przyjęła regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Kórnik po zasięgnięciu opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, zwany dalej: „regulaminem”.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy, regulamin winien określać szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących: prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania lub przyjmowania przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych lub zapewnienie przyjmowania w inny sposób co najmniej takich odpadów komunalnych jak: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, a także odpadów komunalnych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 4a, uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego, mycie i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniemi i warsztatami naprawczymi; rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu: średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach, liczby osób korzystających z tych pojemników; częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego; innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami; obowiązków osób utrzymujących zwierzęta

domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku; wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach; wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

W art. 4 ust. 2 ustawy zostały wymienione obligatoryjne zagadnienia, do których organ stanowiący winien odnieść się w swoim regulaminie. Pominięcie, niewypełnienie bądź przekroczenie dyspozycji któregoś z obowiązkowych elementów powoduje, iż taka uchwała dotknięta jest istotną wadą prawną.

W § 3 pkt 4 lit. b regulaminu rada miasta i gminy Kórnik wprowadziła zapis, iż mycie pojazdów na własnej posesji może być dokonywane wyłącznie w części obejmującej nadwozie pojazdu. Zdaniem organu nadzoru powyższa regulacja dopuszczająca mycie jedynie nadwozia pojazdu stanowi przekroczenie delegacji ustawowej zawartej w art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. c ustawy. W istocie do kompetencji rady gminy należy określenie ogólnych zasad dotyczących mycia pojazdów poza myjniami, takich jak zasady pozbywania się powstałych w ten sposób nieczystości. Niczym nie jest natomiast uzasadnione ograniczenie możliwości mycia pojazdów tylko do określonych w regulaminie części pojazdów (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 20 stycznia 2016 r., sygn. akt IV SA/Po 869/15).

Istotnego naruszenia art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy rada miasta i gminy Kórnik dopuściła się w § 13 ust. 2 pkt 1 lit. e regulaminu. Zgodnie z treścią kwestionowanego paragrafu zwolnienie psa ze smyczy na terenie nieruchomości może mieć miejsce w sytuacji, gdy nieruchomość jest ogrodzona w sposób uniemożliwiający jej opuszczenie przez psa i wykluczający dostęp osób trzecich, odpowiednio oznakowanej tabliczką ze stosownym ostrzeżeniem, wyposażona w domofon lub dzwonek elektryczny przy wejściu na nieruchomość. W tym miejscu zasadnym jest odwołanie się do orzeczenia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 25 kwietnia 2012 r., sygn. akt II SA/Bd 120/12, w którym Sąd stwierdził, że "regulamin nie może ingerować w to, w jakich przypadkach można na terenie nieruchomości (...) spuszczać psa ze smyczy. Wykonanie takiego obowiązku może prowadzić do zachowania sprzecznego z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt". Nieuzasadniony jest również zawarty w cytowanym zapisie regulaminu obowiązek oznakowania nieruchomości tabliczką ze stosownym ostrzeżeniem. Stanowisko to potwierdza wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 7 października 2015 r., sygn. akt IV SA/Po 446/15, w którym Sąd uznał, że wprowadzenie obowiązku oznakowania tabliczką ostrzegawczą posesji, na której utrzymywane jest zwierzę (...) nie mieści się w granicach upoważnienia ustawowego wynikającego z art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku. To samo dotyczy wprowadzenia obowiązku instalowania domofonu lub dzwonka elektrycznego przy wejściu na nieruchomość.

Ponadto rada miasta i gminy Kórnik w § 14 ust. 4 regulaminu zobowiązała prowadzących chów zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolnej m.in. do trzymania pszczoł w ulach, ustawionych w odległości co najmniej 10 m od granicy nieruchomości, a gdy liczba uli w pasiece przekracza 20 to odległości ta wynosić musi, co najmniej 30 m od granicy nieruchomości oraz 30 m od budynków i dróg publicznych w taki sposób, aby wylatujące i przylatujące pszczoły nie stanowiły uciążliwości dla właścicieli nieruchomości sąsiednich. W przypadkach gdy zachowanie ww. odległości nie jest możliwe, ule powinny być ustawione w odległości co najmniej 3 m od granicy nieruchomości oraz 10 m od budynków i dróg publicznych i były oddzielone stałą przeszkodą (parkan, mur, krzewy) o wysokości min. 3 m dotyczy tylko pasiek do 20 uli (pkt 4). W ocenie organu nadzoru powyższe postanowienia regulaminu wykraczają poza delegację ustawową przyznaną organowi stanowiącemu w art. 4 ust. 2 pkt 7 ustawy, który to przepis uprawnia go do określania wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach. Zapis § 14 ust. 4 pkt 4 regulaminu należy uznać za nieprawidłowy z tego też względu, bowiem wkracza w regulację prawa sąsiedzkiego zawartą w art. 144 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459 ze zm.). W myśl art. 144 Kodeksu cywilnego właściciel nieruchomości powinien przy wykonywaniu swojego prawa powstrzymać się od działań, które by zakłócały korzystanie z nieruchomości ponad przeciętną miarę, wynikającą ze społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunków miejscowych. Rada miasta i gminy Kórnik nie posiada zatem legitymacji do doprecyzowania zasady wynikającej z przywołanego wyżej przepisu kodeksu cywilnego (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku z dnia 12 kwietnia 2016 r., sygn. akt II SA/Bk 788/15).

Należy zatem stwierdzić, iż postanowienia § 3 pkt 4 lit. b, § 13 ust. 2 pkt 1 lit. e oraz § 14 ust. 4 pkt 4 regulaminu utrzymania czystości i porządku zostały uchwalone z przekroczeniem upoważnienia ustawowego art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Wskazanymi regulacjami rada miasta i gminy Kórnik naruszyła również zasadę praworządności wynikającą z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.), w myśl której organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. W konsekwencji dało to organowi nadzoru podstawę do stwierdzenia częściowej nieważności uchwały Nr XXXVI/470/2017 z dnia 26 lipca 2017 r.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, wydanie niniejszego rozstrzygnięcia jest w pełni uzasadnione.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Zbigniew Hoffmann

